

Simularea Probei E. a) Limba și literatura română
a examenului național de bacalaureat 2023

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Am văzut odată plaja din Mangalia la apus. Eram cu fața spre mare, lumea parcă șoptea în liniștea înserării, dar marea mi se năpustea spre picioare, în veșnica, nestăpânita ei neliniște. În spatele meu, soarele se cufunda în zare, ultimele lui raze luminând valurile ce se spărgeau lovindu-se de țărnam cu o strălucire de miracol. Talazurile erau întunecate, dar fiecare era încununat cu o creastă de spumă auriu-portocalie, sub sărutul soarelui de asfințit.

O minunată priveliște de strălucire trecătoare pe acea plajă scundă și îndepărtată, ce a durat doar câteva clipe pline de splendoare, cufundându-se apoi din nou în umbră și devenind deja o amintire, dar în același timp o nouă imagine adăugată celorlalte pe care sufletul meu de artist nu le va uita niciodată.

S-a lăsat apoi amurgul și totul a devenit cenușiu; noaptea s-a înstăpânit, măturând din calea ei toate culorile. Moara, ca un monstru ciudat, a rămas singuratică pe mal, cu palele ei nemișcate, odihnindu-se, un obiect ca o umbră, fără viață, care aștepta să-i vină din nou rândul să muncească.*

Astfel îmi revin în minte diferitele imagini ale litoralului nostru pierdut; ele sunt prea multe ca să pot vorbi despre toate.

*Uneori era doar o senzație trecătoare creată de lumină sau de umbră, alteori o neașteptată străfulgerare de frumusețe, descoperită printre bolovani sau ștearsă cu repeziciune de norii de praf. Ori, poate, doar un mănunchi de mazărice** viorie în vreo poiană, sau un ciulin*** fantastic, cu câteva tulpini pline de țepi, o siluetă zveltă profilată pe imensitatea cerului, altădată un cimitir turcesc părăsit, ce ajunsese doar un câmp singuratic presărat cu pietre de forme neregulate, stând una lângă cealaltă ca niște santinele obosite pe care nu mai vine nimeni să le schimbe.*

Alteori putea fi un apus glorios, ce aprindea tot cerul cu o flacără însângerată, sau o furtună ce se ridica pe mare, încrețind apele, biciuind talazurile până când crestele lor înspumate se innegreau, sau liniștea de după o furtună, când toată lumea era cenușie, iar marea și pământul păreau istovite, odihnindu-se ca după încheierea unei bătălii.

Ca într-un vis depărtat îmi amintesc o noapte cu lună. Ziua fusese agitată, avusesem o supărare cu totul neașteptată, și, ca și cum ar fi vrut să-mi arate că mă înțelege, marea era și ea neliniștită, se zbătea și palpita ca o uriașă inimă sfâșiată de durere. De sus, din splendoarea ei argintie, luna privea netulburată la neliniștea mea și la vuietul valurilor.

Am simțit dintr-odată dorința de a ieși pe acea imensă masă de apă vălurită, să mă sui într-o barcă și să ajung departe, în larg, gonind pe cărarea de argint pe care luna o însemna pe crestele talazurilor.

*A fost într-adevăr fantastic acel galop pe creasta valurilor, bărcuța mea cățărându-se pe fiecare talaz și aruncându-se apoi în adâncitura dintre ape ca și cum n-ar fi avut de gând să mai iasă vreodată – o coajă de nucă peste adâncul hule****. Nicio lumină, nicio limită, nicio direcție, niciun hotar; sub mine și în jurul meu, geamătul apelor răsucite, înspumate, opace, irizate și amenințătoare; deasupra capului, imensitatea cerului, îndepărtat, palid și netulburat, o cupolă cenușie deschis cu luna atârând în centrul ei ca o fantastică lampă... și bărcuța ce înainta cu repeziciune alunecând călăuzită de lumina ei... Astfel iubeam eu marea!*

Maria, Regina României, Țara pe care o iubesc

*pale – pânze / palete rotitoare ale morii de vânt

**mazărice – plantă cu flori de culoare violet

***ciulin – scaiet; spin

****hulă – furtună pe mare

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *îmi revin în minte*. **6 puncte**
2. Menționează două imagini ale litoralului românesc fixate în amintirea reginei Maria, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează care este *monstrul ciudat* de pe malul mării ce îi captează atenția reginei Maria, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care regina Maria simte dorința de a ieși în largul mării cu barca. **6 puncte**

Simularea probei scrise la limba și literatura română

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea reginei față de mare, așa cum reiese din ultimul paragraf al textului dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă natura este sau nu un refugiu în momente de criză, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Țara pe care o iubesc*, de Regina Maria a României, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos:

Intru în compartiment, o salut cu o ușoară înclinare a capului pe necunoscuta tovarășă de drum cu care aveam să călătoresc și mă așez comod pe canapeaua opusă. Îmi răspunde tot așa, din cap, puțin contrariată de prezența mea, probabil, neconvenabilă. Apoi, își reia lectura întreruptă o clipă. Aștern asupra-i priviri iscoditoare, vrând parcă să-i fac prețul. E o brunetă înaltă, subțire, aproape diafană. Poartă o fustă simplă, neagră și bluză albă, modestă, ca de școlăriță... Hm, frumoasă, chiar prea frumoasă, glăsuiește examenul sumar al ochilor mei. O frumusețe atât de perfectă, încât te stingherește oarecum, îți retează inițiativa. Dar ceea ce îmi atrage atenția e surprinzătoarea lipsă a fardului. Obrajii acestei ființe angelice nu cunosc pudra, buzele ei ignoră rujul. Încă nu mi se întâmplase să văd o asemenea făptură. Arată proaspătă și fragedă așa cum a zămislit-o natura, fără nicio adăugare. Un zâmbet sfielnic, fecioresc, pare încremenit pe fața ei. Mă simt tot mai angajat de necunoscuta răsărită în calea mea, parcă înot fără vrere în apele ei teritoriale. Dominanta care se desprinde imediat din trăsăturile ei e puritatea. Dumnezeuule, prea multe calități la un loc! Dărnicia asta mă sperie într-un fel pentru că mi se pare neverosimilă! [...] Și fata se uită la mine. Dar aștept să-și retragă privirile, pentru că îmi place să fac numai eu acest lucru, ea ce ar avea de văzut la mine? Ciudat, n-o face, stăruie, vrând parcă să mă înfrunte.

Mihail Drumeș, *Scrisoare de dragoste*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui text poetic studiat, aparținând lui Mihai Eminescu sau lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural / literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini / idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și / sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință / reper). Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Simularea probei scrise la limba și literatura română

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic